

Hádka na chodníku

V říjnu se v kostele modlí věřící každý den růženec. Střídají se přitom různé skupiny: zpěváci ze sboru, uklízečky, mládež, schola atd. Na řadu přicházejí také ministranti. Otec Petr zve služebníky oltáře.

JÁHEN JOSEF JANŠTA

Někteří slibují, že přijdou, ale Vašek sděluje: „Já se růženec nemodlím.“

„A proč?“ ptá se kněz.

„Modlím se jinak a lépe mi to vyhovuje.“
„To je v pořádku,“ říká na to kněz, „ale když se modlíme dohromady, tak to jde nejlépe s růžencem.“

Více však dvanáctiletého hocha nepřesvědčuje, a tak Vašek na společnou modlitbu růžence nejde.

Zato na ministrantskou schůzku v tělocvičně se dostavuje mezi prvními. Kluci tam hrají florbal a Vašek se svou bojovností patří k nejlepším. Hoši pak dohrají zápas i venku na chodníku, když vášnivě diskutují o sporných situacích. Přitom Vašek žduchne do soupeře, který ho chytil za mikinu pod krkem. S hrůzou přitom zjišťuje, že se blíží auto a Matěj couvá přímo pod něj. Zavírá oči. Slyší výkřiky kluků, kvílení brzd a pak je

naráz ticho. Otevírá oči a vidí Matěje ležet na kraji vozovky, auto stojí o kus dál.

Přibíhá řidič a dává zraněnému první pomoc. Otec Petr volá záchranku. Je tu během několika minut a odváží chlapce do nemocnice. Policisté nehodu vyšetřují a teprve potom mohou ministranti odejít. Jsou otřesení, nikdo z nich nemluví. Přesto je otec Petr zve do kostela. „Pojďme se za Matěje modlit, ať to s ním dobře dopadne.“

V kostele se kněz pokloní Pánu Ježíši a prosí ho o pomoc pro zraněného ministranta. Pak jde k mariánskému oltáři, vytahuje z kapsy růženec a začíná se modlit. Ministranti se k němu všichni připojují. Až na Vaška, který zůstává sám uprostřed kostela. Chce se modlit po svém, ale bodají ho trýznivé myšlenky: Já jsem ho žduchl... jsem jasný viník... jestli umře, tak jsem ho zabil. Zmůže se na jednu větu: „Pane Ježíši, prosím tě, zachraň ho!“

Ilustrace: Jiří Vančura

Přichází k němu kněz a tiše mu říká: „Pojď se modlit s námi.“

Chce protestovat, ale pak poslechne. Zprvu neříká nic, ale pomalu se k modlitbě připojuje. Jména Ježíš a Maria se střídají v rytmu modlitby. Vaška to uklidňuje a postupně se v něm probouzí důvěra v pomoc Syna Božího i jeho Matky. Ani ho nepřekvapuje zpráva z nemocnice, že Matěj nemá žádné vážné zranění a zřejmě vyvázl jenom s otřesem mozku.

Kluci odcházejí domů. Otec Petr zůstává, aby se modlil další růženec. Není přitom sám. Odpovídá mu Vašek, který se tak cítí blízko Pánu Ježíši, který Matěje zachránil.

Hřích s umělou inteligencí

Je to hřích, když za mě napíše čtenářský deník do školy umělá inteligence? Patrik, 16 let

Ahoj Patriku, technika má sloužit člověku k tomu, aby ulehčovala práci a člověk nemusel dělat to, co není tvůrčí a co za něj může udělat stroj. Takové je obecné pravidlo v případě používání nástrojů, které člověk využívá při své práci. Jde to aplikovat i na umělou inteligenci, která za mne generuje texty, které jsem měl vytvořit já sám? Asi sám cítíš, že to bude trochu složitější. Je třeba se zeptat trochu jinak. Jaký je smysl čtenářského deníku? Určitě není jen od toho, aby vznikla nová knižka (nebo sešit) plná obsahů nejrůzných knih. Vždyť pak by sta- to udělal jednou nějaký a žáci se s tím nemuse- Pokud by mi někdo mi knižku, která vat obsahy dva- knih, pak in-

deníku je to jiné. Už to, že je deník „čtenář- ský“, tak pokud ho za mne vytvoří umělá inteligence (nebo si to zaplatím u spoluža- ka jako službu, což se dělalo za mých mladých let), tak pak už to není deník čtenáře, protože ty jsi ty knihy nečetl, a tedy nejsi čtenář a nemůže to ani být tvůj čtenářský deník. A tady je jádro věci: nejde o to, abys znal obsahy knih, více jde o vlastní pře- čtení těch knih. Četbou totiž člověk obohacuje svůj slovník, naučí se používat obraty, které si z knihy převezme do svého podvě- domí a konečně rozvíjí také představivost. A našlo by se jistě mnoho dalšího. Na zá- kladě přečtení knihy pak má vzniknout zá- pis do čtenářského deníku. A takový zápis, to je práce tvůrčí: píšeš to s pomocí svých vyjadřovacích schopností a popisuješ mimo jiné i to, co tobě osobně přišlo jako nejprí- nosnější nebo obohacující. Takže četba knih i následné vyjádření toho, co jsem četbu získal, rozhodně není činností, kterou by měl dnes nebo někdy v budoucnu nahrazo- vat nástroj postavený na umělé inteligenci. Pokud v tomto případě umělou inteligenci používáš, jde proti sobě, tedy proti Boží vůli, která nás vede k seberozvoji. A tedy, abych odpověděl na tvou otázku, jde o hřích.

OTEC JIŘÍ JANALÍK, BISKUPSKÉ GYMNAZIUM BRNO

Foto: Emmy Ljssina - Adobe stock

Vrtá ti něco hlavou? Napiš nám to na e-mail: vrtak@tarsicius.cz

Milí kluci, po prázdninové vesmírné vsuvce se v naší rubrice vrátíme zpět k objevování říše zvířat a jejich unikátů. Tentokrát se vrhneme do oblasti velkých i malých ještěřů. Ti nejen že ovládají často velmi unikátní dovednosti, například chůzi po vodě či změnu barvy, ale vyznačují se třeba i tím, že na světě žili už v prehistorických dobách. Kromě toho také existují v nejrozmanitějších velikostech, od malých ještěrek, jaké známe z naší přírody, až po opravdové obry. Není se čemu divit, když jich na naší planetě žije asi kolem šesti tisíc druhů. Pojďme si z nich tedy představit aspoň malý zlomek.

NEBUĎME MALOVRNÍ

Bazilišek hřebenatý nás dovedl k poslednímu odstavci dnešních „nej“. Zdržme se ještě chvíli u biblického úryvku, v němž jde Ježíš k učedníkům po vodě (Mt 14, 22–36). Učedníci jsou v té chvíli přímými svědky zázraku. Jde však také o test jejich víry. Petr nevěří, že k nim jde Spasitel a žádá: „Pane, jsi-li to ty, poruč mi, ať přijdu k tobě.“ Ježíš neváhá a dává mu jasný důkaz. Petr kráčí

POLIBEK SMRTI

Mnohé druhy ještěřů, o kterých bude dnes řeč, se řadí k jedovatým živočichům. Specifickým druhem je korovec jedovatý. Jedná se totiž o vůbec nejedovatějšího žijícího ještěra – jeho jed zvládne zabít dvě dospělé osoby. Kromě toho se však tento zhruba 50–60 cm dlouhý ještěř z Mexika a jihu Spojených států vyznačuje i tím, že svůj jed přímo nevstříkuje. Korovec patří ke klidnějším druhům. Pokud je však vyprovokován a svoji oběť zalkousne, pak ji ještě několik minut drží a jed do rány nechá volně vytékat.

KAM SE HRABE VARAN?

Vůbec největším ještěrem na Zemi je varan komodský, který při hmotnosti okolo 59 kg dorůstá délky dvou až tří metrů. Vůbec největší změřený jedinec pak dosahoval délky 3,1 metru a vážil 166 kg. Ani tyto rozměry však neobstojí v porovnání s vůbec největším ještěrem všech dob, pravěkým Hainosaurom. Hainosaurus bernardi, neboli mosasaurus, žil před 65–70 miliony let a vědci se na základě svých zjištění domnívají, že jedinci tohoto mořského ještěra mohli růst až do délky kolem patnácti metrů.

VEPŘOVÁ NÁDIVKA

Vrátíme se ještě na chvíli k varanu komodskému. Ten je totiž držitelem ještě jednoho rekordu, a sice ve vůbec největší naráz zkonsumované porci jídla. Přírodovědci zmapovali, že jedinec varana komodského spořádal na posezení divočáka o váze 41 kg. To by samo o sobě nemuselo být až tak unikátní. Vězte ale, že varan před touto svačinkou vážil 46 kg a touto porcí divočiny se tedy váhově v podstatě zdvojnásobil.

JEŠTĚŘ SVATÉHO PETRA

Jak už jsme naznačili v úvodu, existuje minimálně jeden ještěří druh, který zvládá chůzi po vodě. Je jím bazilišek hřebenatý. Ten dokáže na vodě běžet po dvou nebo i po čtyřech, přičemž to zvládá relativně úctyhodnou rychlostí 1,5 metru za sekundu. Podobně jako svatý Petr však nevydrží dlouho a po nějaké době jde pod hladinu. Po dvou je schopný zdolat asi 4,5 metru, přičemž chůzí po čtyřech se ušlá vzdálenost o více než metr prodlouží.

proti němu. Avšak jeho víra znovu ochabuje, lekne se větru, začne se topit a Ježíš jej zachraňuje. Kluci, Pán má s námi bezbřehou trpělivost. Znovu a znovu je připraven dokazovat nám svoji lásku a věrnost. Cest, jak obnovit a posílit naši malou víru, je celá řada. Asi nejjistějšími jsou pravidelné svaté přijímání a pravidelná a častá svatá zpověď. Přistupujme tedy ke svátostem tak často, jak jen je to možné!

Foto: ArturPhoto, vaclav, Foto:Uryadnikov Sergeyina - Adobe stock, Foto: kniha Guinness World Records 2016